ସୁକାଲୁ ରାମ୍ ଗୋଣ୍ଡ

ବନାମ

ଏମ୍.ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅଗଷ୍ଟ 5, 1994

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟଚଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1940 -ଧାରା 8, 21 ଏବଂ 30 -ମଧ୍ୟସ୍ଥତା -ଚୁକ୍ତିନାମାର ଜଣେ ଅଣ-ପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରାୟ ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଅଧିକାରିତା -ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ପକ୍ଷ ନୁହେଁ-ଆପତ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦ ସହିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ -ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ବାଧ କି -ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ନୁହେଁ-ସମ୍ମତି କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ ।

ଏକ ବିଚାରାଧୀନ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନରେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏକ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ସହିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ସେମାନଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇ ଉତ୍ତରଦାତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବାହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇନର ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନଥିଲେ; ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟଟି ତାଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାୟୀ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରରୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱର ବିବାଦକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ସମେତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେ ଭଡ଼ା କ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ଥିଲେ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା 5 ବିରୋଧରେ ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲେ ।

ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଆଦେଶ ସଂଶୋଧନ ନକରି ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତାରେ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତେ କି?

ମାମଲାର ଫଇସଲା କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: 1.1. ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ରହିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯାହା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ, ପ୍ରଶ୍ନଟି ଛାଡ଼ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିରୋଧର ନୁହେଁ ବରଂ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱର । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ କୌଣସି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଆପତ୍ତି ସହିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ସେ ଅଧିକାରହୀନ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ନୁହଁନ୍ତି । ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଅଧିକାର ବିରୋଧରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇବା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଜଣେ ଅଣ-ପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମିଳେ ନାହିଁ ।

1.2.ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ସମ୍ମତି କୌଣସି ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି କିମ୍ବା କୌଣସି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ବିନା ବିବାଦର ବିଚାର ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାରିତା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲିୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ଫୌଜଦାରୀ) ସଂଖ୍ୟା 1971/1990 ।

ବିବିଧ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1054/1990ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 13.7.90 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସି.ଏଲ୍. ସାହୁ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉମା ନାଥ ସିଂହଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଦର୍ଶ ମେନନ୍, (ଏନ୍.ପି.), ଆର୍. ଶଶିପ୍ରଭୁ, (ଏନ୍.ପି.) ରଣଧୀର ଜୈନ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ପାଇଁ ଏସ୍.ପି. ସିଂହ, ରାଜୀବ ସିଂହ ଏବଂ ଅନିଲ ସିଂହ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 397 ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 943/89 ରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ନ୍ୟାୟିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ଧମତାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରି ବିବିଧ

ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1054/90 ରେ ଜବଲପୁରସ୍ଥିତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 ର ଧାରା 482 ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ 13 ଜୁଲାଇ,1990 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ଆବେଦନକାରୀ ଆପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. (ଫୌଜଦାରୀ) ସଂଖ୍ୟା 1971/90 ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଗଷ୍ଟ 1, 1991 ରେ ବିବାଦଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶିବ ଦୟାଲ (ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ) ଙ୍କୁ ଏକ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଏହିପରି:

> "ଟ୍ରକ୍ ନମ୍ବର MKS 9311 ସମ୍ପର୍କରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଏହାର ବିପରୀତ ଭାବରେ ଦେୟ ପରିମାଣ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ, ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା, X X X X X X X X କୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ।"

(ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି ।)

ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 31, 1992 ରେ ତାଙ୍କର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ:

> "ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ଶେଷ ଉତ୍ତର ହେଉଛି ଅନୁପ ଚାନ୍ଦ (ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5) ସୁକାଲୁରାମ ଏବଂ ବସନ୍ତ କୁମାର (ଭାଗିଦାରୀ) କିମ୍ବା ବସନ୍ତ କୁମାର, ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ କେବଳ 1 ଅଗଷ୍ଟ 1991 ରେ, ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଆଦେଶ ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ, 2,25,839 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।
>
> B. X X X X X XXX "

ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ସହିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5, ଅନୁପ ଚାନ୍ଦ ସେଟିଆ ସେମାନଙ୍କର ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଅଧିନିୟମ, 1940 ସଂକ୍ଷେପରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 21 ସହିତ ଧାରା 8 ଲାଗୁ ହେବା ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣକୁ ଏକ ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମାରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ । ସେହି ଆଧାରରେ ଯେତେବେଳେ ପକ୍ଷମାନେ ବିବାଦକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଆପତ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଯଦିଓ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଦାବି କରିଥିଲେ, ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପଠାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆବେଦନ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟମ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି

ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5, ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ବାହାରେ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇନର ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5 ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନଥିଲେ । ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରିବା ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ନୁହେଁ । ଅନୁପ ଚାନ୍ଦ ସେଟିଆଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 30 ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ । ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବିନୋଦ ଜୈନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବିପରୀତ କ୍ରମରେ ବିବାଦର ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଏହି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ସି.ଏଲ. ସାହୁ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅନୁପ ଚାନ୍ଦଙ୍କ ସମେତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 1.2ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ମଧ୍ୟସ୍ଥ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ବିବାଦରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ ଯେ ବସନ୍ତ କୁମାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧି ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଅନୁପ ଚାନ୍ଦଙ୍କୁ ଭଡ଼ା କ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଏହି ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ।

ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ, ଯେତେବେଳେ ସୁପାରିଶ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ବିନୋଦ ଜୈନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ, ସୁପାରିଶ ସଂଶୋଧନ ନକରି, 5ମ ଉତ୍ତରଦାତା ଅନୁପ ଚାନ୍ଦ ସେଟିଆଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତାକୁ ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପରିମାଣ ପୈଠ କରିବାକୁ ଦାୟୀ କରିପାରିଥାନ୍ତେ କି? ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣେ ମୂଳ ଚୁକ୍ତିରୁ ଏହାର ଦୃଢତା ଗ୍ରହଣ କରେ । ଚୁକ୍ତିର ପକ୍ଷମାନେ, ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା, ସେମାନଙ୍କ ବିବାଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅଦାଲତ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ପଠାନ୍ତି । ତେଣୁ, ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ ବିବାଦକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ରହିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର କରନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯାହା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ତାଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ, ପ୍ରଶ୍ନଟି ଛାଡ଼ି ଦେବା କିମ୍ବା ପ୍ରତିରୋଧର ନୁହେଁ ବରଂ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱର ଅଟେ

। ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ କୌଣସି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ଏକ ପକ୍ଷ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଆପତ୍ତି ସହିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ଯେପରି ଏହି ମାମଲାରେ କରାଯାଇଥିଲା, ସେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ବାଧ କି? ଆମର ଉତ୍ତର ହେଉଛି ନା । ବିନା କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ଥିବାରୁ ସେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ବାଧ ନୁହଁନ୍ତି । ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଅଧିକାର ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇବା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ପରେ, ଯଦି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଜଣେ ଅଣ-ପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମିଳେ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ବଚାୱତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଆଇନ, ପୃଷ୍ଠା 19 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଚୁକ୍ତିନାମା ଗଠନ କରିବାକୁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଅର୍ଥାତ୍ ପକ୍ଷମାନେ ସର୍ବ ସମ୍ମତି କ୍ରମେ .... ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅବାଧ ସମ୍ମତି ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ, ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପରି କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ମତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ପ୍ରତିବାଦ ପରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ତାଙ୍କର ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ତାଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ କିମ୍ବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବ ଏବଂ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ସମ୍ମତି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ ।

ତାରାପୁର କମ୍ପାନୀ ବନାମ ଏମ୍.ପି. ରାଜ୍ୟ, [1994] 3 ଏସ୍.ସି.ସି. 521 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶେଷ ଭାବେ ସମ୍ମତିର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆମେ ଏହାକୁ ଅଧିକ ବିସ୍ତୃତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କୌଣସି ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ବିନା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି କିମ୍ବା ବିବାଦର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ସମ୍ମତି ଆଧାରରେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମେ ବିଚାର କରୁ ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବିନା ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି । ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପକ୍ଷମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥଙ୍କ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଯେହେତୁ ମୁଖ୍ୟ ମାମଲାଟି ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି, ତେଣୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଫଇସଲା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ମାମଲାଟିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ ।

ଏ.ଜି. ଆବେଦନ ଫଇସଲା ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।